

17. 10. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co z dětí (ne)dělají ústavy

Vúterý vláda projednala a posléze na tiskové konferenci zveřejnila informaci o výsledcích výzkumu, který u absolventů školských výchovných zařízení provedla ministerstva školství a vnitra.

Skóre: 0.63

Název zdroje: Mladá fronta Dnes

Datum vydání: 17.10.2007

Nadpis: Co z dětí (ne)dělají ústavy

Strana: 9

Pořadí: 2

Mutace: Celostátní

Rubrika: Názory

Autor: Jiří Pilarš

Ročník: 18

Číslo: 242

Náklad: 308485

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 17.10.2007 07:09

Identifikace: DCMF20071017020035 cz

Klíčová slova: trestné činnosti (2x), Soudům, ústavu, Soudy, trestný čin, ústavní, vězení

Vúterý vláda projednala a posléze na tiskové konferenci zveřejnila informaci o výsledcích výzkumu, který u absolventů školských výchovných zařízení provedla ministerstva školství a vnitra. Ve všech zpravodajských relacích zaznělo, že 51 procent dětí z těchto zařízení stejně po propuštění spáchá trestný čin a dříve či později skončí ve vězení.

Na první pohled jde o jasnou informaci a pouze my, kteří jsme výzkum prováděli a výsledky zpracovávali, žasneme, jak se dá skutečnost dezinterpretovat. Nikde nezaznělo, jak se k číslu 51 procent dospělo, a tudíž jak si je lze interpretovat, zvláště když výzkum uvádí 56 procent. To je však nepodstatné.

Z informací v médiích vyplynulo, že za to mohou především školská výchovná zařízení, která se o své ovečky prostě nedokážou postarat a připravit je na život. A zde je ten, přes některé oprávněné kritiky vůči těmto zařízením, kardinální omyl a z něho pramenící dezinformace. Věc je poněkud složitější. Je třeba, abychom věděli, že z celkového počtu 56 procent se trestné činnosti v prvním roce po propuštění ze zařízení dopustilo pouze 11 procent jedinců a ti ostatní až po roce a déle. Řečí čísel tedy 45 procent jedinců čekalo jeden rok a déle, že naleznou podporu v prostředí, do něhož přicházejí, a žili z toho, co je výchovná zařízení naučila.

Zde se naskytá několik otázek: Kdo má připravit prostředí pro život těchto "dospělých dětí"? Proč těmto potřebným nikdo nepodá ruku a nepomáhá jim v integraci po opuštění školského výchovného zařízení, které k nim přestává být po dosažení plnoletosti kompetentní? Kde jsou sociální pracovníci,

kurátoři? Jak je možné, že neexistuje systém chráněného sociálního bydlení, což je na západ od našich hranic samozřejmost? Kde jsou v sociální síti zachytné body pro absolventy našich zařízení, kteří se především kvůli své mentální úrovni i duševnímu zdraví nejsou schopni samostatně uchytit? Co dělá MPSV a orgány sociální péče? Jak je možné, že sociálních pracovníků pro nezodpovědnost jejich zřizovatelů ubylo natolik, že se nestíhají nad osudy jednotlivců ani zamýšlet a ve svých rozhodnutích pro nezvladatelné množství případů tak chybují?

Pro objektivní informaci stručně ze závěrů výzkumu: 1. V institucionální péči v Česku je umístěn vysoký počet dětí.

2. V ústavech nalezneme spoustu nesprávně umístěných dětí jen z ekonomických důvodů.

3. Velké množství dětí je umístěno v institucionální péči dlouhodobě, často až do dospělosti, protože se nemají kam vrátit (rodina dysfunkční, obec je odmítá).

4. Neexistuje u nás státem garantovaný systém následné péče zajišťující po opuštění ústavu důstojné podmínky pro socializaci.

5. Soudům nepřiměřeně dlouho trvá přeměňování ústavní výchovy v ochrannou a naopak, což často blokuje práci výchovných zařízení. Soudy často nepřesně rozhodují o udělení výchovných opatření, kvůli čemuž nemohou výchovná zařízení smysluplně od sebe oddělovat děti podle společenské narušenosti. 6. O dětech rozhodují soudy formálně, často s malou znalostí věci a s nedostatečnou znalostí dětské psychiky, leckdy dětem svými rozhodnutími nepomohou.

7. Umístění dětí ve výchovných zařízeních znamenalo v mnoha případech pouze přerušení sociálně patologického vývoje, který po ukončení péče bez další návaznosti sociální práce opět nastartoval. Smysluplná cesta je pouze jedna, a to společné uchopení problému všemi zúčastněnými resorty: školství, práce a sociálních věcí, vnitra, zdravotnictví a spravedlnosti.

O autorovi: Jiří Pilař, ředitel odboru speciálního vzdělávání

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)